

De ware vooruitgang : herinnering bij den aanvang des jaars.

<https://hdl.handle.net/1874/353484>

gec.

11

DE WARE VOORUITGANG.

HERINNERING BIJ DEN AANVANG
DES JAARS.

TWEEDE DRUK.

TE ROTTERDAM,
BIJ M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1851.

N°. LXVIII.

DE WILHELM VOORLEGANG

HERENKINGE VAN DEN NEDERLANDEN
TWAALFDE JAAR

AMSTERDAM
DE WILHELM VOORLEGANG

1791

VOORBERIGT.

*Gecommitteerden van het Nederlandsche
Zendelinggenootschap, tot het opstellen, ver-
zamelen en uitgeven van kleine Stukjes
ter bevordering van Evangelische kennis en
godzaligheid, ook bij mingeoefenden; —
namelijk: J. G. VORSTMAN, R. ADRIANI, Pre-
dikanten te Rotterdam, L. DIBBITS, L. MERENS,
Predikanten, H. E. VINKE Th. D^r. en Hoog-
leeraar te Utrecht, J. MOLL, Jacobz. Predikant
te s' Gravenhage en W. VAN DER LEEUW Pre-*

dikant te Amsterdam, overeenkomstig hun
ambt en hunne bediening, dat oogmerk
gaarne willende bevorderen, en in uitzigt
op des Heeren medewerkenden zegen, bieden
het nevensgaande Stukje hunnen landgenooten
aan; erkennende intusschen geene uitgave
voor echt, dan welke door een hunner, of
door de drukkers dezès, onderteekend is.

M. W. J. Stonen

Bij den aanvang van een jaar is het voor velen eene gewenschte zaak een kort, krachtig en gepast woord voor de aandacht te hebben, dat onder alle wisselingen, voor dien eersten dag niet alleen, maar ook het geheele jaar door iets gewigtigs herinnert. Een woord, dat uithoofde van deszelfs beknoptheid, gemakkelijk in het geheugen bewaard wordt, en alzoo in voorkomende omstandigheden van verschillenden aard tot blijvend nut kan strekken. Onder de kleine stukjes, van wege het Nederlandsche Zendinggenootschap uitgegeven, wordt er niet één gevonden, hetwelk regtstreeksche besturing bevat bij de intrede van eenen nieuwen jaarkring. Door de uitgave van hetgeen wij u thans aanbieden wordt alzoo aan eene bestaande behoefte voldaan. En kan het u

tot de lezing en overpeinzing uitlokken, weet dan, gij ontvangt hier de woorden van eenen trouwen dienaar des Heeren, die wat hij aanpreeft bij ervaring kende en beoefende, tot dat hij niet lang na de intrede van een jaar, hetwelk hij welvarende mogt aanvangen, aan den mond des Heeren ontsliep.

Zeg den kinderen Israëls dat zij voorttrekken! Zoo sprak de Heere eens tot Mozes (Exod. xiv: 15^b). Om al de kracht dier merkwaardige woorden te verstaan moeten wij ons zoo veel mogelijk het merkwaardige tijdstip, waarin zij gesproken worden, voor den geest pogen te brengen. Na vele jaren onder den ijzeren schepter van Pharao in Egypte met slaafsche dienstbaarheid, niet zonder tranen en zuchten doorgebragt te hebben, was het uur van Israëls verlossing aangebroken. Jacobs nageslacht werd door de wonderdadige hand des Heeren verlost, en in de gelegenheid gebragt om met al hunne bezittingen Egypte te verlaten en naar Kanaän te trekken, het gezegende land

aan hunne vaderen toegezegd. Geheel het volk, ten getale van zesmaal honderdduizend mannen, behalve de vrouwen en kinderen, verliet het land hunner onderdrukkers en ging op weg. De kortste overtocht zou geweest zijn langs het land der Filistijnen, aan de zijde der Middellandsche zee. Doch de Heer wilde het ongevormde en weerlooze volk niet in een' strijd wikkelen met de dappere, krijgsvruchtige Filistijnen. Hij leidde het tot aan zeker punt der woestijn, waar zij de Roode of Schelfzee, thans onder den naam van Arabischen zeeboezem bekend, aan hunne rechterhand hadden, en die konden omtrekken. Naauwelijks is men aan het Noord-Oostpunt gekomen, of de Heer gebood aan Mozes eene rugwaartsche beweging te maken, en naar de Oostelijke zijde te trekken, waardoor zij de zee aan hunne linkerhand kregen, en aan zekeren inham kwamen Pi-Hachiroth geheeten. Aldaar moesten zij de legerplaats nederslaan. Het oogmerk van dien zijdelingschen terugtocht werd aan Mozes ontdekt. God wilde zich aan Pharao en zijn volk verheerlijken, en aan Israël toonen dat

Hij hun God was. Wat gebeurt er? Pharäo, gehoord hebbende van dien terugtocht, en in zijne verblinding meenende dat Israël verdwaald, en door hunne magtige Godheid verlaten was, verhardt zich op nieuw. Hij verzamelt zijne krijgsmagt, en, meenende dat zij hem nu niet ontvlieden konden, trekt hij hen achterna, achterhaalt hen en sluit hen, die nu nergens schenen te kunnen ontkomen, van achteren in. Verbeeldt u den benarden toestand des volks! Het was nacht; vóór hen de zee; ter zijde ingesloten door het gebergte; achter hen het Egyptische leger; ontvlugten was onmogelijk; een strijd met Pharäo te wagen ondoenlijk. De Israëlitenvaren ongewapend en niet geoefend ten strijde. Een getal van bij de twee millioenen menschen, nog belemmerd door vee en goederen, zou elkander verdringen. Er schoot niets anders over dan God alleen. Zij riepen ook tot Jehova, maar in eene verkeerde stemming. De vrees maakte hen moedeloos, en de moedeloosheid deed hen bittere verwijtingen tegen Mozes spreken. *Waren er geene graven genoeg in Egypte, dat gij ons hier*

hennenvoert om ons in deze woestijn te dooden? Dus spreken zij. Mozes bemoedigt hen en zegt dat zij geen der Egyptenaars ooit weder zien zullen en dat God voor hen strijden zal. Hij kreeg ten antwoord op zijn gebed: *wat roept gij tot Mij?* Dit is geene afkeuring van zijn gebed, maar een bewijs, dat God het verhoord had en hij nu handelen moest. *Zeg den kinderen Israëls dat zij voorttrekken,* en aan Mij de uitkomst overlaten. Hoe dit geschieden zou wordt aan Mozes vervolgens bekend gemaakt. Zonderling, vreemd bevel voorzeker! Voorwaarts, en iedere schrede leidt tot den dood! Niet wachten tot dat er een pad gebaad was op het drooge, maar aanstonds hunne tenten, goederen en vee bijeenbrengen en opbreken! Voortgaan, eer zij nog iets van de uitkomst zagen! Zij hadden niets meer dan het bevel van God. Ja, vele wonderen hadden zij in Egypte gezien, maar zoo iets hadden zij nooit gehoord of aanschouwd. Velen uit Israël hebben zeker niet geweten, wat God aan Mozes ontdekt had van hetgeen thans gebeuren zou. Aan de hoofden der

stammen heeft hij waarschijnlijk dit geopenbaard, maar in bijzonderheden zal het wel niet bekend geworden zijn, aan al die duizenden die niets anders wisten, dan dit voorwaarts, in den naam des Heeren voorttrekken! Maar waar moet het dan heen? zal menig een wel gedacht hebben, en toen hij opbrak en voorttoog was het antwoord: alzoo heeft God het bevolen!

Hoe vele zwaarigheden en bedenkingen konden bij het volk hier tegen opkomen! Is het mogelijk met zulk eene talrijke menigte voort te trekken? Wanneer is het ooit gebeurd, dat het water der zee is weggedreven? Zullen de Egyptenaren ons niet volgen en achterhalen? En wat onderscheid, of wij in de woestijn door het zwaard, of in de zee door het water omkomen? Hoe veel was er dus noodig, om, zonder door zwaarigheden zich te laten afschrikken, op het woord van Mozes en het bevel van God de tenten op te breken, het vee voort te drijven, vrouw en kinderen bij de hand te vatten en met een oog op God naar het strand te stappen. En echter zulk een ge-

loof en gehoorzaamheid werd er gevorderd. Hunne zaak was voort te trekken; Gods zaak, hun het pad te banen en hen veilig over te brengen. Moeijelijk was het bevel; maar den geloovigen Israëller ontbrak het niet aan gronden, om in weerwil van dit alles, op te staan, en regelregt naar de zee te spoeden, want Jehova had het bevolen. Het was geen zelfgekozen weg, geene roekeloos gevormde onderneming. Door God zelve waren zij op deze plaats gebragt; elke stap voorwaarts geschiedde in Zijnen naam, en was voor Zijne rekening. De belofte Gods, aan Abraham, Izaak en Jacob gedaan, en aan hen herhaald, was hen te brengen in het land Kanaän. De vaderen waren in die verwachting gestorven; het gebeente van Jozef, dat zij met zich voerden, gaf getuigenis van dit hun geloof. God zal er ons brengen, al loopt dan de weg door de diepte der zee; Hij zal hetgeen Hij den vaderen gezworen heeft vervullen. Dachten zij aan het Pascha, voor weinige nachten gevierd, ook dit verzekerde hun dat zij, noch in de woestijn, noch in de zee zouden omkomen.

Het was een feest, dat zij ter gedachtenis bestendig vieren moesten. » Jehova zou dit niet ingesteld, en onze kinderen van den verdervenden Engel in Egypte verschoond hebben, indien wij nu hier zouden omkomen. » En wat getuigt hunne eigene ervaring van de magt en trouw des Heeren in al die teekenen en wonderen welke zij aanschouwd hadden? Wie had het ooit kunnen denken, dat zij, zonder een eenig man te verliezen, geheel vrij, uit Egypte zouden getogen zijn? Voor dien God, die dit bewerkt had, was niets te wonderbaar. Hij was bij hen. Zij zagen Zijne tegenwoordigheid in de wolk- en vuurkolom, die vooruitging. Dit alles kon moed en kracht geven om op het woord des Heeren op te staan, voort te trekken en geene zee of golven te vreezen. Zij hebben het ook gehoorzaamd, en door het geloof zijn zij de zee doorgestaan, als door het drooge.

De hoofdzaak, ons door deze merkwaardige geschiedenis geleerd, is deze: *God in den weg, welken Hij ons door Zijne Voorzienigheid heeft aangewezen, als de weg on-*

zer roeping, in geloof en gehoorzaamheid te volgen, en, in weerwil van alle bezwaren en moeilijkheden, aan Zijne hand en onder Zijne leiding, moedig en gerust de reize voort te zetten. Dit is Gods woord, hetwelk bijzonder bij de intrede van den nieuwen tijdkring als een gedenkwoord aan ons gebracht wordt. Het is in het wezen der zaak nog het bevel op onze reize naar de eeuwigheid. Laat ons dan *eerst* nagaan of, en in hoe ver, wij hetzelfde, als tot ons gekomen, mogen en moeten aanmerken; *vervolgens*, wat het van ons vordert; *daarna*, welke gevolgen wij ons van de gehoorzaamheid aan dat woord des Heeren mogen beloven; en *eindelijk*, wat ons daartoe kan in staat stellen.

Mogen en moeten wij dat bevel om voort te trekken, als ook tot ons gekomen, aanmerken? Ja, onder ééne voorwaarde, dat wij ons op den weg bevinden, waarop wij door den Heere geroepen en gebracht zijn, dien Hij door Zijn bestuur en naar Zijn woord heeft aangewezen en die volgens Zijne verordening naar het be-

loofde land brengt. Want ook ons is de belofte om in Zijne ruste in te gaan nagelaten. Al de wegen der menschen loopen daarop niet uit: er is een weg zoo wel naar het verderf, als naar het leven. Er is meermalen een weg gekozen, die iemand regt schijnt, maar die uitloopt naar de binnenkameren des doods. Wij zouden op een' geheel verkeerden weg ons kunnen bevinden, en dan zouden wij niet mogen zeggen: »gaat gerust voort», maar veel-
 eer malkanderen toeroepen: »ijlings terug!» Mozes moest het wel aan de kinderen Israëls zeggen: *dat zij voorttrekken*; doch niet aan Pharäo en de Egyptenaren. Indien hij tot hen in den naam van God een woord had moeten brengen, het zou geweest zijn: »geen stap verder; van stonden aan teruggekeerd; want zoo gij u verstout verder te gaan, zult gij door de zee verzwolgen worden.» Zij stonden daar dicht bij malkander; Israëls volk met Mozes aan het hoofd: de Egyptenaren met Pharäo, en alle zijne paarden en wagenen. Doch de eene stond op de plaats zijner roeping, de andere op den weg des ongeloofs en der ongehoorzaamheid. De eene stond voor

Gods, de andere voor eigene rekening. Beide gingen voorwaarts, de eene met God, de andere zonder God, ja tegen God. Het voorttrekken van den eenen was voorttrekken tot eenen vreeselijken ondergang; dat van den anderen tot den dag der verlossing. De oogen des Heeren zijn op een iegelijks weg. Wie van ons een' weg bewandelt, die niet goed is, waar hem zijn eigen geweten moet veroordeelen, dien hij naar zijn eigen lust en onbekeerlijk hart tegen den wil van God verkoren heeft, dien moet men een ander woord brengen, en in den naam van God om zijns levens wil toeroepen: »terug, van dit oogenblik af, terug, geen schrede verder, gij zijt op den weg des verderfs, en elke stap verder is een stap tot onherstelbaar ongeluk!» Alzoo dan het nieuwe jaar niet weder begonnen, gelijk het vorige van u doorgebracht en geëindigd is. Nu hoe eer hoe beter den kwaden weg verlaten, en een' anderen, beteren verkozen, waarop gij God niet tegen, maar met en voor u hebt." Er is maar ééne weg, die goed is, die naar het leven leidt, en waarop God ons door Zijn woord en bestuur allen roept, het is die

des geloofs en der gehoorzaamheid. Dien moest Israël, dien moeten wij bewandelen: het is de rechte en koninklijke weg, voor Israël naar het aardsche en voor ons naar het hemelsche Kanaän. De leidingen der Voorzienigheid om ons tot dien weg te brengen, daarop te oefenen en te vormen voor het ingaan in de rust, zijn onderscheiden: aangename en onaangename, met en tegen onzen zin. Het is nu eens door de zee, dan door de woestijn, al naarmate het in het reizen opvoedingsplan van den hemelschen Leidsman voor ons noodig en gepast geoordeeld wordt. De lotgevallen, die ons overkomen, de ontmoetingen, die wij hebben, de ontberingen, de werkzaamheden en beproevingen, waartoe wij geroepen worden, zijn de wijziging van het hoofdplan voor ieder in het bijzonder, naar onze behoeften, vatbaarheid en bestemming berekend, en mogen wij houden voor de aanwijzing en leerscholen der hooge Voorzienigheid, om daardoor onzen gang vast te maken op den weg des geloofs en der gehoorzaamheid, hetzij door ons af te leeren of aan te leeren, te kastijden

of te louteren, te versterken of te volmaken, en alzoo toe te bereiden voor de inwoning in het eigenlijk ware vaderland, dat Hij als de erfenis en het onvergankelijk goed heeft toegewezen aan allen, die zich door de zaligmakende genade, ons verschenen, voor hetzelfde laten opkweeken.

Is het dan dat de stem van God bij het intreden van een nieuw tijdperk met nadruk tot ons komt, dat wij daarop acht geven, hiernaar luisteren, voorttrekken, niet stilstaan, niet achterwaarts noch ter zijde keeren, maar zoeken voort te gaan en in de roeping, waarin Hij ons geplaatst heeft, en wij nog verder gebragt worden, trachten voort te komen. Zou dat niet de wille Gods, zou dat niet des Christens roeping zijn? Zou dat bij den ingang van een nieuw tijdperk, bij de voortzetting van de levensreis, niet het woord des Heeren aan ons allen zijn? Voortgaan en volgen is immers de groote zaak, die de groote en goede Herder van zijne schapen eischt? Het was het eerste woord, waarmede Hij menschen opzocht; en als zij zich tot Hem begeven hadden, was

het dit, dat Hij hun al weder en weder toeriep: *wie achter Mij wil komen, volge Mij! blijft in Mij!* Is Hij niet de Leidsman en Voorganger der zaligheid, dien wij op den voet moesten volgen, waar Hij ook met ons henengaat? Moeten wij niet op Zijn woord en Zijne wenken acht geven, treden in het spoor, dat Hij ons gebaad heeft en waarop Hij naar het plan des Vaders ons tot heerlijkheid leidt? Ja Hem in geloof en gehoorzaamheid na te wandelen, dat is onze roeping, dat de taak, die voor onze rekening ligt. Gij stemt dit gereedelijk toe. Het is het woord dat als uit den hemel van Zijnen hoogen troon ons wordt toegeroepen: » zegt het aan mijne discipelen, die nog op aarde de reis niet geëindigd hebben, en nog korter of langer in de oefenschool en loopbaan beneden van Mij uitwonen, zegt het hun allen, dat zij voorttrekken!»

Wat vordert dat woord van ons? Voor alle dingen worden wij daardoor geroepen tot naauwkeurig onderzoek en ernstige zelf-

beproeving, of wij wel in den weg van God zijn? Indien toch hieromtrent ons hart ons veroordeelt, dan mogen wij niet voortgaan, maar moeten terugkeeren. De vraag is dus noodzakelijk voor ieder, die op de goedkeuring van den Heer en de gelukkige uitkomst van zijnen togt prijs stelt: »ben ik wel op den goeden, regten weg? op den weg, die Gode behaagt, en waarop Hij mij door Christus geroepen heeft?» Zoo neen, dan moet gij beginnen met uwen eigen, verkeerden weg te verlaten, en den weg des levens te kiezen en op te gaan. Het is dan meer dan tijd, en misschien maar een zeer korte tijd, die u nog overig is, om u te bezinnen en deze keuze te doen. De verwisseling des jaars herinnert u met nadruk: draalt toch niet langer; uw tijd kort op. Op het register uwer schulden staat weder een geheel jaar, nutteloos doorgebracht, aangeteekend. Iedere dag van uitstel is een verloren dag, en hoe verder en langer men voortgaat op den verkeerden weg, des te moeilijker en onwaarschijnlijker wordt het terugkeeren. De groote zaak, die wij

dus voor onszelven ernstig te onderzoeken hebben, is deze: of wij onzen voet reeds gezet hebben op den weg van Gods getuigenissen, of wij met David kunnen verklaren: *ik heb verkoren den weg der waarheid, Uwe regten heb ik mij voorgesteld, ik zal Uwe wet houden, ja, ik zal ze onderhouden met ganschen harte.* (1) Dan ook dit alles is nog niet genoeg. Men kan in het algemeen hierin het getuigenis van zijn geweten hebben en het toch in den bijzonderen weg, welken men bewandelt, niet vrijmoedig durven verklaren, het is die mijner roeping, die, waarin God mij geplaatst heeft. Soms is het een eigen gekozen weg, een pad, hetwelk wij naar onzen lust gekozen hebben, maar waarop God ons niet gebragt heeft. Ook dan moet het afgedwaalde schaap naar den Herder, die het terug roept, hooren, Doen wij dit niet, het gaat met ons gelijk het naderhand met Israël ging, toen zij ongeroepen den strijd met den vijand wilden wagen, tegen de waarschuwing van Mozes aan, die tot hen zeide:

(1) PSALM CXIX, 33, 34.

gij zult geen voorspoed hebben, want de Heere zal niet met u zijn. Zij werden vernederd, beschaamd en verslagen. Zulke droevige teleurstellingen van onze buiten God gemaakte plannen en verwachtingen, moeten dan de tucht en het geneesmiddel zijn voor onze eigene dwaasheid. Maar mogen wij, na getrouw onderzoek, in ons eigen gemoed ten vollen verzekerd zijn, dat wij ons in den weg onzer roeping en waarin God ons door Zijne Voorzienigheid gebragt heeft, bevinden, dan geldt ons dit woord: *voortgaan, voorttrekken!*

En wat zegt het dan tot ons? Doet wat er in dien weg te doen is, en uwe hand iederen dag vindt om te doen, met al uwe magt, getrouw, en volbrengt alzoo den wil van God in uwe roeping. Hoe dan ook uw stand of werk zijn moge, aanzienlijk of gering, groot of klein, moeilijk en onaangenaam, of meer gemakkelijk en genoegelijk, beschouwt uzelfen steeds als dienaren van God, bezig in Zijn werk; volbreng uw dagwerk, dat u op aarde gegeven is om te verrigten, naar den wil van God.

Het zegt ook, zoekt voort te spoeden op reis, verzuimt geen' tijd, en houdt u zoo min mogelijk op met beuzelachtige en nuttelooze dingen. Zoekt dagelijks verder te komen, en daartoe van de kinderen der wereld, van hetgeen gij hoort, ziet en u voorkomt, partij te trekken tot het groote doel uwer levensreis. Weest niet tevrede met hetgeen gij reeds verrigt hebt; maar, vergeetende hetgeen achter is, en u uitstreckende tot hetgeen voor u ligt, zij het uw toeleg om voorwaarts te komen. Tracht aldus versterkt en bevestigd te worden in het geloof, op te wassen in Hem die het hoofd is, en zoo te jagen naar de volmaking, of gij het ook eenigzins grijpen mogt, waartoe gij ook van Christus gegrepen zijt.

Blijft in den weg, waar in God u geroepen heeft, gaat er niet uit, en ook niet buiten, al is het minder de weg uwer verkiezing, al schijnt die weg u te lang of te kort. Zoolang God wil, dat wij daarin blijven zullen, zoolang onze vermogens en krachten naar ligchaam en geest toereikende zijn om te vervullen, wat daarin moet ge-

schieden, zoo blijve een ieder in die beroeping, waarin hij geroepen is.

Verder zegt ons dit woord des Heeren: ziet toe, dat gij niet afwijkt noch ter regter noch ter linkerzijde, maar de goede, door God in Zijn woord voorgeschreven baan houdt, in het midden van de paden des regts. Men gaat dikwerf en zoo ligt naar de uiterste zijde of grenzen van den goeden weg, in de nabijheid van den verkeerden weg. Dan wijken ook wel eens de gangen op den zijweg af, en men is met den eenen voet op den dwaalweg, met den anderen op het regte spoor. Neen! in het midden van het pad der waarheid en der gerechtigheid zijn wij alleen veilig. De Israëllers wisten, dat zij op den goeden weg waren, als zij de wolkkolom des daags, en de vuurkolom des nachts in het oog hielden en volgden. En wij weten het, en mogen daarin gerust zijn, wanneer wij op het licht van 's Heeren woord, dat van ons geweten en van Gods voorzienigheid onbeweeglijk acht geven. Dat is het licht op ons pad, de lamp voor den voet, de wolk- en vuurkolom, die wij te volgen hebben.

Het bevel des Heeren om voort te trekken sluit ten onzen aanzien ook in, dat wij het doen zonder murmurering of angstige vrees, maar met lijdzaamheid en onderwerping aan den hemelschen Leidsman. Zoo moeten wij den nieuwen loopbaan, die wij in den aanvang des jaars intreden, met moed en in God gesterkt aanvangen, en blijmoedig de levensreis voortzetten. Uit Egypte terstond in het beloofde land te komen, zou Israël wel gewenscht hebben. Doch zij waren voor de inwoning van Kanaän nog niet geschikt. In het reisplan lag de zee, de woestijn, de Jordaan tusschen de bevrijding uit de slavernij, en het ingaan in de rust. Er moest veel van het oude en verkeerde, dat het volk in Egypte had overgenomen, afgelegd worden en voorbijgaan; veel vóór de bezitting van Kanaän aangeleerd worden. De weg was niet zonder bezwaren, ontbering, moeilijkheden en beproevingen. Het kon niet anders, omdat hij liep door de woestijn, en het moest niet anders, zouden zij gelouterd en geoefend worden. Ziet daar het beeld van des Christens reize naar de eeuwigheid!

Onderwerping, eenswillendheid en gehoorzaamheid zijn de deugden, die moeten aangeleerd worden. Daartoe is de weg, soms tegen onzen zin, vol bezwaren, nu eens donker, dan gevaarlijk. Hier moeten wij ons zelve verloochenen, daar het vleesch kruisigen, ginds veel ontbeeren, dan weder smartelijke verliezen ondergaan. Spiegel en wij ons aan Israël; het was telkens murmuring over hetgeen zij misten, klagen tegen God en tegen Mozes. Zij waren verdrietig over den moeilijken en langen weg. Dat is geen voortrekken, dat Gode behaagt. Wenschen wij Zijne goedkeuring, het moet zijn met een gewillig en tevreden hart. De reize, die wij in dit jaar aanvangen, zal niet zonder moeilijkheden en bezwaren zijn. Welligt zullen die grooter en meerder zijn, dan die wij tot dus ver op onzen weg ontmoet hebben. Doch wachten wij ons tegen ongeduld, verdriet en murmuring. Dat is geen volgen, maar opstaan; dat is geen voortgaan, maar voortgesleept worden; dat is geen geloof, maar ongeloof. En voegt dat aan een nietig, onrein schepsel jegens den hoogen, alleen

wijzen God, aan een onwetend kind omtrent zijnen goeden en liefderijken Vader? Past dat een Christen, die weet, waar het naar de belofte met hem henegaat, die weet dat hij het eigendom van een' getrouwen Zaligmaker is, een discipel van den Heer, die voor hem het kruis verdragen, en de schande veracht heeft, en gehoorzaam is geworden tot in den dood? Neen, voortgaan in geloof en gehoorzaamheid; dat lezers! is onze roeping, en altijd met lijdzaamheid te loopen de loopbaan, die ons is voorgesteld.

Hoe veel is er, dat ons tot zulk voortgaan moet opwekken en dringen. Vele redenen zoude men ter aansporing kunnen noemen. Eene enkele zal nu voldoende zijn. Het zijn de vruchten, die uit dit geloovig en gehoorzaam volgen van God in zijnen weg voortkomen.

Naar mate wij het meer gewillig en gehoorzaam doen, zal het ons gemakkelijker vallen. *Voor hen die 't heil des Heeren wachten, zijn bergen vlak en zeeën droog.*

De onbuigzaamheid van het hart, de eigenzinnigheid van den wil maakt het ons het meest moeilijk. Zelfs het minste lijden, eene geringe ontbering, eene niet noemenswaardige opoffering worden daardoor zwaar en lastig. Daarentegen, wanneer wij ons laten leiden met kinderlijke onderwerping, en wandelen in geloof aan Gods beloften, ook als wij geen licht zien, en steunen op den Heere onzen God, dan wordt de last ligt. Wij heffen het hoofd om hoog, wij gevoelen ons krachtig in God. *Dan kwelt de donkere toekomst niet, dan is geen nacht voor ons te duister.* Wij hebben moed en kracht om te doen, te dragen, te lijden, waartoe God roept.

Wij zijn dan ook Gode welgevallig, bevorderen daardoor het opwassen in de genade, en zijn anderen tot nut en zegen. Kan het anders, of zulk gehoorzaam volgen in den weg, waarin God leidt, met een gewillig en in geloof aan God vasthoudend hart moet Hem welgevallig zijn? Hij zal het goedkeuren, de blijken van Zijne gunst en liefde ons doen ondervinden, en het met Zijn' zegen

achtervolgen. En voor onszelven worden wij geoefend, wassen wij op in Christus, worden Hem meer gelijkvormig en Hij krijgt meer eene gestalte in ons. Wij reizen dan voorspoedig en gelukkig, gaan van licht tot licht, van kracht tot kracht, en wij vergaderen schatten ten eeuwigen leven. Zouden zulke gewillige, gehoorzame, geloovige volgelingen des Heeren geen zegen zijn voor hunne reisgenooten, hier tot beschaming, daar tot opwekking, ginds tot aanmoediging? Wie zou niet gaarne op zijne levensreis de zoodanigen bij zich hebben? De ontevredene klagers, de moedeloozen, de murmureerders ontwijkt men. Zij verbitteren het leven van anderen, maar de blijmoedigen, die in geloof en hoop gesterkt zijn, zoekt men op, heeft men gaarne bij zich. Zij zijn de sprekende en uitlokkende toonbeelden, dat het goed en zalig is God te dienen, en dat er vrolijkheid is voor de opregten van hart.

En de uitkomst zal goed zijn. De Josua's en Kalebs, die volhard hadden in het nawaandelen van den Heer, kwamen in het land der belofte, terwijl de ongeloovigen en onge-

hoorzamen vielen in de woestijn. Zij konden niet ingaan van wege hun ongeloof. De weg, dien God met zijne kweekelingen houdt, loopt altijd uit op het vaderland daarboven. Die het Lam nu volgen, waar het ook henengaat, komen zeker te huis, komen met eere binnen, even gelijk de goede en getrouwe dienst-knecht, al is hij over weinig getrouw geweest, ingaat in de vreugde van zijnen Heer. Daar rust hij uit van zijn' arbeid, daar wacht hem de kroon der overwinning. Dan zijn moeite en verdriet, lijden en strijden voor eeuwig voorbij. Daar is de vreemdelingschap vergeten, en zij zijn in het vaderland, dat zij zochten; zij gevoelen zich zalig bij God en Christus!

Wij hebben over het voortreizen op onzen levensweg in den naam des Heeren, en over de aanmoediging die wij daartoe hebben, genoeg nagedacht en gehandeld. Er is nog eene vraag te beantwoorden, die ik wenschte dat in veler hart, onder het lezen van dit boekje, zal zijn opgerezen: wat kan ons in

staat stellen om alzoo onze levensreis in dit jaar te volbrengen en voort te zetten?

Allereerst moet ik u wijzen op den God en Vader van onzen Heer Jezus Christus, die daar is boven allen en in allen, die alle dingen, ook ons lot in dit jaar regelen zal; op dien alvermogenden Heer en Leidsman, die ons met Zijn bloed gekocht en zich tot een eigendom gemaakt heeft, en ons, als de goede Herder zijne schapen, door dit land der beproeving naar den hemel leidt, op dien goeden en Heiligen Geest, die ook geheel dit jaar door weder bij vernieuwing in de gemeente gepredikt zal worden, als ons gegeven om ons te vernieuwen, te troosten, eeuwig bij ons te blijven. Daar ligt onze eenige, maar ook al onze sterkte, hulp en kracht. Zonder Hem vermogen wij niets, maar ook door en met Hem vermogen wij alles. Wel mag men hem beklagen, die geene behoefte gevoelt aan, of geen vertrouwen durft stellen op Hem, die roept om voort te treden, in Wiens hand onze adem is, en bij Wien al onze paden zijn. Durft iemand het jaar intreden, zonder dat het aangezigt des Heeren

medegaat; meent hij wijs en sterk genoeg te zijn om op zichzelf te kunnen staan en er zich door te helpen; hij beginne dan maar zonder God, zonder Christus, zonder den Geest. Hij trekke dan maar gelijk het Egyptische leger voort in zijne verblinding en trotschheid, maar wachte dan ook het loon zijner dwaasheid. Onze hulpe is in den naam des Heeren, die den hemel en de aarde gemaakt heeft. Wij schamen ons niet openlijk te belijden, dat wij zonder het licht van Gods woord, zonder de kracht van Zijnen Geest, zonder de nabijheid van Christus den Heer, die ons leiden, hoeden, bestieren, te regt helpen moet, geen stap voorwaarts durven doen en geen enkelen dag des jaars dat kunnen missen. Maar nu, Hij kan helpen, Hij wil ons aanwijzen den weg, dien wij te gaan hebben, en leeren hoe wij wandelen moeten. En Hij, die roept, is ook getrouw om het te doen, wanneer wij lust hebben om in zijnen weg te gaan, wijsheid en kracht, raad en bestier bij Hem te zoeken. Hij hoort het gebed en Hij wil, zelfs boven bidden, in onze zwakheid Zijne kracht verheerlijken.

Zijne genade is ons genoeg en Zijne trouw wankelt niet. Hij zij dan onze toevlugt, onze sterkte en onze verwachting alle dagen!

Willen wij dit jaar gemoedigd en gelukkig de reis voortzetten, dan moeten wij gedurig levendig in het oog houden, wat het groote doel van de levensreis is. Het is niet ons hier te verstrooijen en alles te genieten, wat ons oog begeert en onze zinnelijke lusten bekoort, om te werken en te zwoegen voor de spijze die vergaat, of ons schatten te vergaderen, die wij in het vreemde land achter laten. Het is om wijs te worden tot zaligheid, om voorbereid en gevormd te worden voor het hemelsche vaderland. Het doel van God met ons te laten voortreizen is zoo goed en zoo groot. Het is onze leer-, onze zaai-tijd voor de eeuwigheid. Onze lotgevallen maken de school uit, waarin ons de zaligmakende genade Gods de les aanwijst, die wij moeten leeren. De Bijbel is het hoofdboek, dat wij moeten raadplegên, en de Geest van God de goede leermeester, die ons in de waarheid wil leiden, terwijl de Zaligmaker en Heer den togt bestuurt, voor afdwalingen

behoed en alle dingen wil doen medewerken ten goede dengenen, die Hem lief hebben. Wij zijn geroepen tot heerlijkheid en deugd, tot het eeuwig en hemelsch koningrijk. Hiermede staat ieder jaar, elke dag in het naauwste verband. Dat doel worde niet vergeten, dit bij lief en leed herinnerd. Laat het gedurig onze taal zijn: *wijk wereldsch gewemel, ik moet naar den hemel, verhinder mij niet!*

Prenten wij ons daarbij twee dingen diep in. Vooreerst dat Gods gedachten anders zijn, dan de onzen, dikwerf zoo hoog, als de hemel is boven de aarde, onnagaanbaar, maar ook altijd beter dan wij berekenen en wenschen kunnen. Het zal ons dan minder bevreemden en ontrusten, wanneer wij in het aangevangen jaar op geheel andere, te voren onbekende en onverwachte paden geleid worden, die wij niet zouden begeerd hebben. De keuze van den weg staat aan den Herder, en niet aan het onnoozele schaap. Dat heeft maar te hooren naar den Herder, en Hem te volgen. Het andere, dat wij niet minder gedurig ons herinneren moeten, is

dit: hier is het land der ruste niet. In de woestijn mogt Israël wel van de heerlijke druiventrossen des beloofden lands de voorproef genieten, maar onder den wijnstok en den vijgenboom neder te zitten, dat was onmogelijk, zoo lang zij nog op reis waren naar Kanaän. In de woestijn hadden zij nu eens gebrek aan water, dan aan brood, nu aan vleesch, dan weder aan iets anders. Op reis moet men vele van die genoegens en verkwikkingen missen, die men te huis geniet. Daarom dan laat ons van de aarde niet meer verwachten, dan ze geven kan. *Nooit volmaakt, alles onbestendig en onvoldoende*: dit is het opschrift, dat wij dagelijks moeten lezen, op hetgeen wij hier beneden zien, bezitten en genieten.

Willen wij gelukkig en gemoedigd voorttrekken, laat ons dan goed *achterwaarts* en goed *voorwaarts* zien. Wat ligt er achter u, vrienden van God? Een groot, misschien het grootste gedeelte van de reis. Welke gedenkteekenen staan daar van 'sHeeren wijsheid, magt, liefde en trouw? Hoe heeft Hij geleid? Immers goed! Waar heeft

Hij u begeven of verlaten? Immers nergens! Waar heeft Hij u doorgeholpen, ondersteund, gered? Immers overal en altijd! Is dan de God Jacobs veranderd? Is Hij afgenomen in kracht? Is Zijne liefde en trouw met de jaren verminderd? Wel nu, dan het dagboek uws levens dikwerf opengeslagen, de proeven van zijne doorhelpende, ondersteunende, reddende liefde in het geheugen bewaard en terugeroepen! Zij zullen u dikwerf te stade komen op den volgenden weg. De jaren worden verzwolgen in den stroom des tijds, zij vloeijen weg, hemel en aarde gaan voorbij, maar Hij, de Ontfermer, die u geleid heeft tot op dezen dag, blijft dezelfde, en het verbond zijns vredes wankelt niet in eeuwigheid?

Doch niet enkel achterwaarts, wij moeten ook goed *voorwaarts* zien op den weg dien wij betreden. Niet om angstvallig vooruit te loopen en ons zelve af te matten met nuttelooze berekeningen van wat al kan gebeuren. *Uw hoop en vrees zijn zinbedrog, en dwaasheid al uw zorgen.* Maar ziet goed voorwaarts op het beloofde land, dat aan

het einde van den weg ligt, en u door den eed van God in Christus Jezus is verzekerd. Houdt dat onder de moeilijkheden niet alleen, maar ook onder de aangenaamheden van de reis toch veel voor oogen. Daar immers is het vaderland dat wij zoeken, daar zijn zij heengegaan, die van jaar tot jaar in Christus ontslapen zijn! Daar is de rust en de zaligheid! Die hoop moet al het leed verzachten; dit moet u sterken om iederen stap voorwaarts als eene nadering te beschouwen tot het huis des Vaders, waar de Voorganger de plaats bereidt. Wat er ook in het ingetreden jaar ons ontvalle, het is alles in verband met het te huis komen. God kent alleen het naaste pad, en al moet er dan nog een Jordaen worden overgetrokken eer men de rust ingaat, Hij, die den prikkel des doods, de zonde, heeft weggenomen en gezeten is met majesteit aan de rechterhand des troons van God, heeft gezegd: *Ik geve mijne schapen het eeuwige leven, niemand zal ze uit mijne hand rukken.* Hij zal den uitgang hier beneden en den ingang hier boven bestieren, ons vergezellen,

en den moeden reiziger overbrengen, waar
Hij is, want de donkere doodsweg voert tot
God, voert tot blij aanschouwen!

Leer ons, Vader! U verbeiden,
Volgen waar Gij ons wilt leiden,
Steunen op Uw trouw en magt,
Psalmen zingen in den nacht.
Hooren, wat Gij ons wilt leeren,
Uw bevel met daden eeren,
En, voor de uitkomst willig blind,
Stil zijn als 't gespeende kind.

Bij M. WIRT & ZONEN, Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap, worden ook uitgegeven de volgende Kleine Stukjes:

	Cents.		Cents.
1. Evangelische herinneringen aan Kranken.	15	57. Iets over de Zelfkennis. . .	20
2. Over het nuttig Kerkgaan. . .	10	58. Een woord van onderrigt en troost in Sterfhuizen. . .	25
3. Over het doen v. Belydenis . .	10	59. Men doet niet wat men kan .	17½
4. Een woord voor menschen, die niet ter kerk kunn. gaan . .	10	40. Vriendel. raad aan zwaar-moedigen	25
5. Het Christend. beschaamd door Heidenen	10	41. Waarom word ik niet beter . .	25
6. Evangelische herinneringen aan Bedroefden	22½	42. Wie zijn, hier op aarde, de gelukkigste menschen . . .	20
7. Evangelis. herinneringen aan Vaders en Moeders . .	20	45. Gedenk te sterven	25
8. Een woord aan Vaders en Moeders over den Doop. . .	05	44. Het Voorbidden, een pligt der Christelijke liefde. . .	17½
9. Over het allerbeste Boek. . .	10	45. Opw. tot getrouwde deelne-ming in het Maand. Gebed. . .	27½
10. Onderw. over het Bijbellez. . .	25	46. Troostw. voor Christenen. . .	17½
11. Levensgeschieden. van den grootsten Man	25	47. Bijbels Leesb. voor Krank. .	20
12. Iets over het Avondmaal . . .	15	48. Iets uit het leven van Felix Neff, Pred. der Waldenzen . . .	25
13. Opwekking tot de huisse-lijke Godsdienst	20	49. Het Geloof in Jezus Chris-tus, naar Joh. VI.	25
14. Zamenspraak tusschen drie vriend. over de Wedergeb. . .	07½	50. De Christel. Oefenschool. . .	27½
15. Het lev. van William Kelly . .	15	51. De Goede Herder	22½
16. Drie zamenspr. tusschen een' Leeraar en een Huism. . .	15	52. Bijbelach Onderwijs over 'a Menschen bekeering . . .	22½
17. Het dorp Eerenhoef, tot vorigen welvaart hersteld. . .	25	53. Genade en Pligt.	25
18. Het nadeel van het bij de straat loopen der kinderen . .	20	54. Geschenk aan allendie Gods woord mogen hooren.	22½
19. Waarsch. tegen de Ontucht . .	30	55. De Zelfbeproeving.	25
20. Iets voor herstelden uit krankheid	20	56. Het wandelen als kinderen des Lichts	25
21. Iets voor Gevangenen.	45	57. Een woord aan allen die gaarne het beste voorbeeld wenschen na te volgen. . . .	25
22. Geschenk der Christelijke liefde voor kinderen.	52½	58. Iets over het Geweten	20
23. Geschenk voor Lidmaten . . .	25	59. Christel. Godsvrucht, geen Dweeperij.	25
24. Heb ik wel genoeg voor de eeuwigheid?	20	60. Geschied. v. Johannes Eliot. . .	25
25. Tweede Gesch. der Christelijke liefde voor kinderen . . .	25	61. Een woord over onzen Geestelijken wasdom.	15
26. Voor Dienstboden	25	62. De Christen	17½
27. Over de Feesten.	15	63. Aanprijzing van een god-vruchtig huiselijk leven. . . .	17½
28. Iets voor Armen.	10	64. Herinn. van een' Dorpsl. . . .	15
29. Jezus, de Geneesmeester . . .	12½	65. Wenken omtrent het ge-brek aan schuldgevoel	17½
30. Evang. herinneringen aan oude Liedn.	22½	66. Handl. tot de Algem. Kaart der Christel. Zendingsp.	50
31. Verzamel. van leerz. brieven en opwekk. verhalen . . .	20	67. De wederzijdsche pligt. in het Christel. leven.	25
32. Opwekk. tot weltevredenh. . .	20	68. De ware vooruitgang	12½
33. Een goed woord aan Christen-ouders over de opvoed. . .	20	69. Gods hoogheid en der Men-schen geringheid, naar Jez. XL: 12-18	12½
34. Franke, de kracht des Gel. . .	15	70. Hoe wil de Heer dat zijne Discipelen omtrent Hem zullen gezind zijn	12½
35. Schets van het leven van Afrikaner.	10	71. Godsdienstigh. uit nood. . . .	12½
36. Waarschuwing tegen het kwaadspreken	10		

